

20 Rävlandaortens Biodlareförening 01

Töllsjö, Hindås, Bollebygd, Rävlanda, Hällingsjö och Sätila.

Bibladet, årgång 12:

Redaktionen har ordet	2	Biodling och varroa, Åke Ferm	15
Förtroendevalda	4	Ordförandekonf., Iréne Jonsson	16
Vår Biodling, Marianne&Bengt Olsson....	5	Rapport från Länsf. årsmöte	17
Kampen mot varroa, Anders Berg	7	Medlemsförteckning	19
Kåseri, Uno Carlsson	10	Verksamhetsberättelse	21
Bisjukdomslagen ,Uno Carlsson	12	Protokoll årsmöte	23
Program för år 2001	13	Statistik	25
Program Länsf och Marks Härads bf	14		

Redaktionen har ordet

Välkommen till årets Biblad. Varroan präglar mycket av detta biblad, tyvärr, men det är bara att se sanningen i vitögat och konstatera att kvalstret står på vår tröskel. Det är därför viktigt att suga upp så mycket information som möjligt av kunniga på området och ta till vara på den erfarenhet som finns hos dom biodlare som redan har drabbats.

Anders Berg, som har sin biodling i Ryssby, Växjö, delar med sej av sina erfarenheter. Det är erfarenheter ur en storbiodlares perspektiv, men naturligtvis har vi småbiodlare mycket att ta till oss av de. Tack Anders.

Åke Ferm, som i sin egenskap av bitillsyningsman är mycket ute i bygderna och tar varroaprover, ger oss ett tröstens ord på vägen.

En viktig sak för att tidigt kunna diagnostisera ett varroa angrepp är att skaffa sig en till två varroabottnar per bigård. Vi startade därför en snickerikurs i Bollebygds skolan (kallelse skedde via kontaktmännen). Den går på måndagskvällar och började den femte februari. Den första kurskvällen besökte Mats Persson oss och förevisade sin egen framtagna varroabotten, Vi fick låna alla dom lösa trädetaljerna för att den andra kurskvällen sätta igång med att tillverka de olika ämnena. Kursledaren Leif Olausson har med sig sin egna sågbänk, vilket även Sigge Bodén har, för att arbetet skulle bli effektivare. Rena rama "tomteverkstads -stämning" råder och ett tiotal biodlare deltar.

Det finns flera olika ekologiska bekämpningsmetoder att hålla tillbaka varroan med som fungerar. Men det har visat sig att vid ett kraftigt varroa angrepp är Apistan det botemedel som finns till hands. Apistan är det enda kemiska bekämpningsmedlet som är registrerat för bekämpning av varroakvalster i Sverige och Apistan tillhör giftklass 2.

Länsförbundet kommer att arrangera en behörighets kurs för användande av Apistan den 7 april kl 10.00 på Hörnekullen i Hajom. Man får en behörighet som gäller i 5 år. Kajsa Lycke från Länsstyrelsen redogör för lagar och paragrafer gällande giftklass 2 och sjukdomskonsulent Preben Christiansen berättar om hur man i praktiken använder Apistan.

Kursen kommer att genomföras till självkostnadspris (ca 500-700 kr) och Uno Carlsson (tel 0301-44040) tar emot anmälan fram till 1 april.

Nog om varroa, nu tar vi lite trevligare nyheter. Årets biblad är lite tjockare än vanligt och vi har fått in många bra artiklar, både från personer inom föreningen och utanför. Stort tack till alla Er som fattat pennan och förmedlat Era tankar och erfarenheter.

Året som gick gav goda skördar inom föreningen och det var 13 medlemmar som fick en skörd på mellan 40 och 70 kg honung per samhälle. Inrapporteringen var i år 100 % tack vare rundringning av kontaktmännen. Glöm inte att rapportera in självmant i år så vi inte belastar kontaktmännen mer än nödvändigt. Detta gäller även Er som inte har några samhällen (en muntlig rapport duger också bra).

Det var ett tag sedan vi tryckte upp tröjor med föreningens logotype, men nu är det på gång igen. Dessa kommer att finnas till försäljning på föreningens möten. Priset kommer att vara cirka 60 kr.

Det har varit bra uppslutning på mötena under året och det kommer till en del nya medlemmar. Inte minst familjen Olsson i Gesebol som varit mycket flitiga mötesbesökare. I år har dom skrivit nybörjarspalten i Bibladet och även bjudit in oss att besöka deras bigård på första biträffen, den 27 maj. Två andra relativt nya medlemmar är Tommy Stevander och Mikael Andreasson. Dom har en gemensam bigård och dit är vi välkomna den 9 september på en höstbiträff. Tommy är numera också kontaktman för Hällingsjö 1 området.

En viktig del i föreningens ekonomi är de lotterier vi brukar ha på föreningens möten. Har Du bra ideer om lämpliga vinster eller har något att skänka så är vi mycket tacksamma (Christer och Monica samordnar).

Glöm inte att dokumentera Din och andras biodling med kamera och video. Programmet för höstmötet är "fria diskussioner" och det finns goda möjligheter för Er att berätta och visa bilder och filmer. Även nästa års Biblad behöver artiklar och bilder.

Christer och Arnold

PS. Boken "På jakt efter de bästa bistammarna" av broder Adam fick föreningen av Marks Härads bf på föreningens 60-årsdag. Denna läsvärda bok är ute på cirkulation bland medlemmarna men har troligen blivit stående i någons bokhylla. Skulle vara bra om den fick vandra vidare...

Förtroendevalda 2001

Styrelse:

Ordf.	Gert Claesson, Bollebygd	033-285547
Vice ordf.	Christer Berntsson, Rävlanda	0301-40116
Kassör	Monica Selling, Bollebygd	033-284802
Sekr.	Arnold Andreasson, Bollebygd	033-284962
Ledamot	Helena Hurden, Rävlanda	0301-44443
Suppl.	Jerry Börjesson, Töllsjö	033-242352
	Leif Olausson, Rävlanda	0301-40120

Ombud till länsförbundets årsmöte:

	Lars-Inge Johansson, Töllsjö, Gerhard Holgersson, Töllsjö, Uno Carlsson, Rävlanda.
Ersättare:	Tommy Stevander, Härryda Gustav Gustavsson, Rävlanda, Monica Selling, Bollebygd.

Revisorer:

	Gustav Gustavsson, Rävlanda	0301-44187
	Arne Lind, Hällingsjö	0301-32144
Suppleant:	Uno Carlsson, Rävlanda	0301-44040

Honungsbedömningskommitté:

Sammank.	Christer Berntsson, Rävlanda	0301-40116
	Sylve Gunverth, Viskafors	033-253155
	Leif Olausson, Rävlanda	0301-40120

Valberedning:

Sammank.	Gerhard Holgersson, Töllsjö	033-286208
	Sigge Bodén, Bollebygd	033-285036
	Uno Carlsson, Rävlanda	0301-44040

Bitillsyningsmän:

	Björketorp, Bollebygd och Töllsjö församling: Uno Carlsson, Rävlanda	0301-44040
	Sätilla och Hyssna Församling: Åke Ferm, Sätilla	0301-42326

Adress till föreningens hemsida på internet:
www.1.tripnet.se/~arnold/ravlanda.htm

Hur vi startade vår biodling

Det hela började något år tidigare, vi hade inga pollinerare till våra fruktträd. Bengan var ute med pensel men icke så Nicke. Då läste vi i annonsmarknaden om att det var presentation om biodling och beskärning av fruktträd på biblioteket i Bollebygd. Där träffade vi Gert Claesson han berättade om bi och biodling, vi blev jätteintresserade. Gert ringde upp, erbjöd oss att följa med på en värträff hos Per Andersson i Lunkebäcken. Det blev en mycket vacker vårdag med sol och värme.

Då bestämde vi att skaffa bi för våra fruktträd och blommor. Vi hörde oss för hur vi skulle gå till väga, köpte ett samhälle i slutet av maj som skulle vara helt okey men så var inte fallet. Införskaffade lite redskap och skattlådor m.m. När vi hade haft samhället några dagar och solen tittade fram flög våra bin ut och orienterade sig på sin nya hemort Kärret, vår "fadder" Gert kom och hjälpte oss att titta till vårt nya samhälle. Vår förhoppning var stor med massor av bin och drottning.

Det visade sig då att så många bin fanns det inte i kupan, men ett större antal drönare och ingen drottning. Vår "fadder" ordnade så vi fick två ramar av honom en med vice cell och en med yngel. Vi hämtar de två ramarna och skyndar oss att sätta ner dessa nya ramar i vår kupa. Nu får vi åter vänta några dagar innan inspektion kan ske, Bengan har intagit sin "vanliga" plats på verandan med kikare där han nu suttit en stund varje dag eller kväll och tittat på sina små skyddslingar.

Nu fick han se hur bina orienterade sig igen, vi och vår "fadder" gjorde en ny kontroll och med glädje fanns det nu en ny drottning och antalet bin hade ökat.

Under juli fortsatte våra inspektioner och antalet bin hade ökat markant, de hade jobbat flitigt och mycket honung indraget i ramarna. I slutet av juli frågade en biodlare om vi var intresserade av mer samhällen, så vi fick en svärm. Allt gick väl med det nya samhället och bina tycktes trivas.

Vårt första samhälle hade i augusti dragit in fullt med honung på tio ramar som vi tänkt slunga när det täckt ramarna till 2/3. Men vid kontroll i mitten av augusti finns det bara lite honung kvar på ramarna, det visade sig då att under veckan var det dåligt väder så bina åt från sina ramar som vi tänkt skörda. Så vi blev snuvade på konfekten, men på det sättet har vi lärt oss något nytt att skörda tidigare eller använda en fläkt för att få ner vattenhalten i honungsramarna. Mängden honung vi fick under vårt första år som biodlare blev hela 1,8 kg, men den var ljuvligt god och tog slut mycket snabbt.

I september vintrade vi in våra två samhällen och allt har gått bra hoppas vi, nu väntar vi på våren och vår första inspektion hur det har gått för våra samhällen.

Vi har under år 2000 gått på så många biträffar och möten vi kunnat och lärt oss mycket, men det finns mycket mer att lära samt läsa litteratur.

Bengt och Marianne Olsson
Gesebol, Kärret 11, Olsfors

Mina erfarenheter om kampen mot varroakvalstret

Allmänt

Efter sju års erfarenheter, med det besvärliga varroakvalstret, kan jag konstatera att det går att bedriva sin biodling vidare. Man har under dessa år samlat på sig en hel del erfarenheter på det praktiska planet, allt i syftande till att hålla nere kvalstermängden i samhället.

Jag har även gjort försök att sanera samhället helt från kvalster. Kan konstatera, i skrivande stund, att det har givit resultat. Jag gör regelbundet kontroller på nedfallet under vintern. Jag skall försöka beskriva mitt tillvägagångssätt. Därmed inte sagt att mitt tillvägagångssätt är det rätta. Den passar mig och min biodling på 130 invintrade samhällen i Småland.

Det bör påpekas att kvalstertrycket utifrån är ganska liten eftersom jag är i stort sätt är själv på orten som bedriver biodling. Jag har då ortens kvalster i mina egna bigårdar. Jag avstår från att beskriva mitt tillvägagångssätt med krångliga diagram och kemiska formler.

Bekämpning

Jag använder tre olika bekämpningsmetoder i min biodling. Dessa tre metoder roteras runt i mina bigårdar och det innebär i samma bigård att metoden används var tredje år. Detta för att undvika att varroakvalstret skall ha möjlighet att utveckla resistens mot bekämpningen.

De metoder jag använder är apistan, drönarbygge och mjölksyra. Jag gör dessutom många avläggare för att bygga upp nya samhällen. Jag har gjort försök med att använda myrsyra men är inte nöjd med resultatet. **Myrsyran är som bekämpningsmedel mycket effektiv om man avser att minska ner sin biodling.** Allt för många samhällen som behandlas av myrsyran brukar inte klara vintern. Det krävs mycket stor erfarenhet för att kunna få bra effekt på bekämpningen utan att samhället bli skadat. Dessutom är behandlingen med myrsyran beroende av temperatur och väderlek.

Tillvägagångssätt vid bekämpning

Jag beskriver bekämpningen i samma bigård! Jag gör i ordning samhällena så att de är klara för infodring. Jag hänger ner 2 stycken apistanremsor i varje samhället. Remsorna hängs ner i anslutning till foderkoppen så att så många bin som möjligt passera remsorna när infodringen startar. De bigårdar som skall apistanbehandlas invintrar jag sist eftersom jag vill ha så lite täckt yngel som möjligt kvar i samhället. Är det vid invintringen endast kvar någon handflata med täckt yngel brukar jag avlägsna detta. Jag får på detta enkla sätt bort en del kvalster. Att jag väljer att invindra dessa bigårdar sist är dels att jag vill ha så många kvalster som möjligt kvar på bina, dels att jag inte vill ha remsorna i samhällena så lång tid som står på förpackningen. Jag bedömer att ju längre remsorna är i samhället ju mer av restprodukterna anrikas i vaxet.

Nästa år sker behandlingen med bortskärning av drönarbygge i två omgångar samt att dessa samhällen plockas av med täckta yngelkakor med bin till min drottningodling. Varje samhället plockas det bort tre till fyra yngelkakor med bin. Dessa småsamhällen flyttas till hembigården och förses med täckta viceceller. På detta viset bygger jag upp min drottningodling för sommaren och samtidigt sker en viss avtappning av kvalster ifrån moderssamhället. Alla mina odlade drottningar kläcks i helramssamhällen. Jag brukar hinna med tre odlade celler per odlingsamhälle innan det är dags att avsluta drottningodlingen för säsongen. Jag förenar sen ihop odlingsamhällen med varandra till övervintringsdugliga samhällen.

Jag behandlar samhällena med två mjölksyrebehandlingar. Enkel borttagning av bin och yngelkakor ger bra start på min drottningodling för att på hösten ge mig invintringsdugliga samhällen. Modersamhällena i bigården behandlas ej under hösten. Det är en fullt tillräcklig bekämpning med borttagande av drönarbygge samt avtappning av bin och yngelkakor.

Nästa år sker behandlingen endast på hösten med sprayning av samhällena med mjölksyra. Jag brukar göra detta i slutet av september eller i början på oktober månad när övriga samhällena är färdigfodrade. Två gånger, med 10 dagars mellanrum, brukar vara tillräckligt. Undvik att spraya på drottningen. Naturligtvis är det ingen nackdel att avlägsna drönaryngel på våren. Drönarbygget i samhällena sker i en tidigare utbyggd kaka där jag skär bort hälften av vaxet. Bina får i den utskurna delen bygga fritt sitt drönarbygge.

Tredje året sker behandlingen igen med apistanremsor på hösten. Det är ingen nackdel att avlägsna drönaryngel på våren. Tyvärr hinner jag inte med detta.

Avslutning

Behandlingssättet, som jag har beskrivit, kräver att trycket med kvalstret utifrån är lågt. Jag byter omedelbart ut drottningar där vingvirus upptäckts och försöker att odla mina drottningar efter samhällen, som jag bedömer tåla stora mängder kvalster innan ett virus utvecklas. Jag försöker att konservera mina egna kvalster i mina bigårdar. Jag tar inte in nya samhällen utifrån med andra kvalster. Jag tror att dessa kvalster blir på sikt inavlade när inga nya kvalster utifrån kommer in. Jag tror att dessa kvalster har än sämre förmåga att föröka sig samt är lättare att bekämpa. Min vän Ingemar Fries delar dock inte min uppfattning. Han gjorde i alla fall inte detta för fem år sedan.

Att göra ett antal nya avläggare är viktigt i kampen mot varroakvalster dels att ersätta eventuella vinterförluster, dels att man avtappar moder-samhällena med kvalster. Dessutom har man vid invintringen, om tidigare bekämpningsmetod genomförs, relativt friska samhällen med få kvalster.

De biodlare som endast tillförlitar sig på att använda apistanremsor kommer på sikt att utveckla resistent kvalster i sin bigård.

Jag återkommer eventuellt senare med mitt resultat att sanera samhällena helt från kvalster.

Anders Berg, Ryssby

Harry Gunverths bigård. Sommarmötet år 2000.

Uppslag, Tips & Kåseri, Siffror och Tidsuppfattning

Dagboksanteckningar:

Lördag 01-01-2000. Duggigt +2 grader C.

Millenniumskiftet avklarat. Nytt årtusende?! - Allas mening - dock inte Uno Carlssons. När jag träffade min Farsa första gången - detta minns jag inte - var han 30 år och jag var 0 år. Det tog ett helt år innan jag fyllde 1 år och Farsan fyllde 31. När han fyllde 100 år då hade det gått 100 år från det han föddes. Och givetvis hade 70 år gått till ända när jag firade min 70 års dag. Minns väl med uppvaktning från Biodlareföreningen. Tackar.

Min/vår tideräkning är baserad på Jesus födelse - inte det året som jag sköt den Stora Älgen eller det året jag etablerade mig som Biodlare. Så och så många år före eller efter nämnda händelser - Jesus föddes år 0 och efter ett år fyllde han 1 år och efter 1999 år var det 1999 år sedan han föddes. Alltså är det ytterligare ett år kvar till Hans 2000 åriga minne. Millennium betyder en tidsperiod på 1000 år. Nytt millennium inträder först den 1-1-2001. Tydligt är 2-an i årtalet magisk eftersom den sätter folks matematiska kunskaper ur spel. Men om ett fel eller en feluppskattning delas av tillräckligt många är det helt apropå Rätt.

Jag känner mig helt akterseglad när det gäller internet och databaserade arkiv. Jag är beroende av att kunna tänka själv och skriver dagbok för att komma ihåg vad som hände tidigare. Detta har pågått i 47 år. Datan hotade att sätta allt ur spel nu på Nyåret - men min Dagbok höll sig till verkligheten. Katten Misse åt sin mat. Fären hälsade mig välkommen med sitt Bä-Bä när jag kom med höbalen. Rådjuren i skogen stod och väntade på sin ranson havre. Hararnas fjät samma stil som "förra årtusendet". Bilen ändrade farten när jag gasade på. Solen kom upp och gick ner. Hon syntes ej, mulet, men det blev ljus och mörkt.

Data-paj och virus som det talats så mycket om såg jag ej till. Millennium ett år i förväg, den lätte går jag ej på.

Så långt dagboken.

Nu när vi skriver 2001 börjar vårt 3-dje Millennium.

Lite mer siffror.

Alla har ju på ett eller annat sätt tillgång till TV och även extra kanaler med parabolantenn som är riktad mot en Satellit som står still uppe i luften - står still - glöm det! Men kom ihåg, den finns där. TV-satelliten är "placerad" i en bana över Ekvatorn, på en höjd av 32 mil. Betänk att jorden fullbordar ett varv runt sin egen axel på 24 timmar, ändå finns satelliten just där uppe. Det betyder att den också måste fullborda ett varv på 24 timmar. På grund av det stora avståndet från jordens medelpunkt till satelliten måste den ha en hastighet av 1748 km/tim för att matcha Tellus rotation = $1 \frac{1}{2}$ gång ljudhastigheten = 29 km i minuten = 483 m per sekund och kan jämföras med en gevärskula kaliber 22 magnum. Ändå anses den av parabolägaren "Stå Still" däruppe.

Lite mer siffror.

En god äggläggande Drottning är guld värd! Guld i obearbetat skick kostar 70000 kronor per kilo. Drottningen väger 0,23 gram = 4348 drottningar per kilo. Priset per drottning beräknat i snitt till 150 kronor gör att kilopriset blir 652200 kronor. Drottningen guld värd? Glöm det också.

Uno skattar Harrys bikupa.

Rena siffror ger klara besked men som alltid användes % procent av ? - av Vad Då - ? eller statistik som är helt missvisande. Det finns tre klasser osanning: Lögn, Evig lögn och Statistik.

Ett exempel "Om man står barfota på en isbit med ena foten och på en het kokplatta med den andra, har man det i snitt ganska skönt"!? Honungsskörd i snitt 25 kg säger inget om de bästa eller sämsta. Nej klara besked ska det vara. Av dina fyra samhällen gav 2 stycken 45 kg och 2 stycken 5 kg vardera. Avla på 45-kilorna och slopa dom dåliga. Statistik glädjs nog ingen åt.

Jag gillar matematik och siffrorna hör dit. Det var mitt bästa ämne i skolan och jag gick ut med lilla a - betygsvärde på den tiden - Jag funderar nu när jag firar min 26899-de levnadsdag att varför fick jag ej STORA A? Möjligen var det så att Magistern var bättre än jag. Jag sa då till honom "Det kan väl hända att Magistern är bättre i matte än jag - men så hade ju också Magistern en bättre Magister än jag".

Kunskaper är lätt att bära. Jag delar gärna med mig. Kolla hjärna och gärna.

Från Biodlare till Biodlare
Uno Carlsson

Bisjukdomslagen - Aktuellt

Lagen föreskriver att alla bigårdar anmäls till Länstyrelsen beträffande uppställningsplats, fastighetsnummer, församling, kommun och ägare. Länsstyrelsen förmedlar sedan rapporten till respektive bitillsyningsman, församlingsvis. Detta gäller samtliga bigårdar, oavsett om vederbörande ägare är med i en biodlareförening eller fristående. Antalet samhällen anges ej.

Vart tredje år ska anmälan göras utan påminnelse. År 2000 är aktuellt denna gång. Inom Töllsjö, Bollebygd och Björketorp finns det cirka 50 bigårdar. Endast ett 10-tal av dessa har anmälts till Länsstyrelsen.

Som tillsynsman har jag blanketter för anmälan. Jag kan även ta emot muntlig anmälan per telefon 0301-44040.

Från Biodlare till Länstyrelsen
Uno Carlsson.

Program för Rävlandaortens bf år 2001

Onsdagen den 28 mars kl 18.30. Vårmöte.

Orinto-stugan i Rävlanda
Mats Persson, Marks bf, berättar om varroa och dess bekämpning. SBRs sjukdomskonsulent Preben Christiansens bildserie om varroa kommer att visa.

Söndagen den 27 maj kl 11.00. Vårbiträff.

Hos Bengt och Marianne Olsson, Gesebol, Olsfors.
Praktisk vårundersökning av bisamhället. Mats Persson kommer att förevisa hur man behandlar ett bisamhälle med mjölksyra för att få nedfallsprov. Vi ska även lära oss hur vi ska diagnostisera nedfallsprov. Tag med fika.
Vägbeskrivning: Kör till Olsfors, sväng mot Gesebol, kör 2,9 km, skylt Geskeby 3, kör 500 meter, höger 100 m. Skyltar visar vägen.

Onsdagen den 15 augusti kl 18.30. Höstmöte.

Johansson och Gunverth VVS, Rävlanda.
Fika, lotterier och allmänna diskussioner. Det är öppet för alla att komma med förslag på diskussionsämnen.

Lördagen den 18 augusti kl 10.00 – 14.00. Bollebygds hembygdsdag.

Hedebergspark vid Vernergården.
Marknad, hantverk, hemslöjd, servering, biodling och underhållning.

Lördagen den 25 augusti kl 10.00-14.00. Biodlingens dag.

Gammalgården i Rävlanda.
Marknad, hantverk, hemslöjd, servering, biodling och underhållning.

Söndagen den 9 sept kl 11.00. Höstbiträff.

Hos Tommy Stevander och Mikael Andreasson.
Praktisk invintring och skattning. Tag med fika.
Vägbeskrivning: Kör R40 mot Göteborg. Sväng av vid Rya-motet mot Skene (väg 156). Kör 300 meter, sväng höger. Sedan vänster mot Lindome/Eskilsby. Kör 3 km. Sväng mot Risbacka södra. Följ sedan skyltning.

Söndagen den 18 november kl 14.00. Årsmöte.

Åsenstugan i Bollebygd. Särskild kallelse kommer.

Länsförbundet 2001

Tisdagen den 6 februari kl. 18.30 på Sparrehus

"Avelsarbete". Föredrag av Egon Andersson från Mölnlycke.

Årsmöte lördagen den 10 mars kl.10.00 i Rångedala Bygdegård

Lennart Johansson från länsstyrelsen berättar om deras roll för biodlingen.

Tisdagen den 27 mars kl. 18.30 på Sparrebus

"Biodling med biproduktet".
Föredrag av Bo-Göran Nilsson Gårdsbutiksägare från Skåne.

Lördagen den 7 april kl. 10.00 på Hörnekullen i Hajom

Apistanbehörighetskurs. Anmälan till Uno Carlsson senast 1 april.

Fredag-söndag den 18-20 maj

"Studieresa till Ultuna".

Söndagen den 10 juni kl.10.00

"Sommarmöte, biodling med baktankar".
Hemma hos Birger Sjöholm Sandhult.

Tisdagen den 21 augusti kl. 18.30

"Besök på Hörnekullen". Marks härads föreningsbigård.

Lördagen den 15 september kl.10.00 på Sparrehus

"Ordförandekonferens".

Marks härads bf 2001

Söndagen den 25 mars kl. 14.00

Föreningsbigården Hörnekullen.
Rune Holmberg, Biodling i gamla tider.

Måndagen den 14 maj kl. 18.30

Vårmöte, Föreningsbigården Hörnekullen.
Varroainformation.

Måndagar från 21 maj till någon gång i oktober, kl. 18.30

Biträffar i föreningsbigården Hörnekullen.

Söndagen den 25 november kl. 14.00

Årsmöte, Föreningsbigården Hörnekullen.

Biodling, och Warroa.

Det de flesta organiserade biodlare har vetskap om är att varroa har konstaterats både i Öxnevalla, Horred och i Surteby-Kattunga församlingar under hösten 2000. Det är inte klarlagt hur det kommit i första hand till Öxnevalla, men där finns en bigård med mycket kvalster.

Underligt är att den första som hittade ett kvalster är en nybörjare som såg ett kryp på ett bi som han inte visste vad det var. Nu är det dags för dig som har bin att öka på dina kunskaper när det gäller varroan både att kunna göra en undersökning om det finns några kvalster, och om det finns kunna bekämpa ohyran på bästa sätt. Är du osäker eller misstänker något så ta kontakt med din tillsynsman, han vet hur man ställer diagnos.

Nu skall vi inte måla f-n på väggen bara för att ohyran närmar sig, utan ta det lugnt. Besök "alla" bimöten som anordnas inom rimligt avstånd så att du är bra påläst och vet vad du skall göra den dag som dina bin är angripna. Det är nog så att den som inte har varroa är mer bekymrad än den som har. Med detta vill jag ha sagt att kunskap är aldrig tung att bära, även när det gäller varroa.

Vad jag vet så pågår bisnickeri inom föreningen och vad som är viktigt när det upptäckts varroa är att kunna på ett lättvindigt sätt kontrollera antalet kvalstemedfall per dygn och utifrån detta veta om jag behöver behandla eller ej. På tal om utbildning så arrangerar länsförbundet en Apistankurs (klass 2 bekämpningsmedel) på Hörnkullen i Hajom den 7:e april och trots allt prat om resistens använder nästan alla yrkesbiodlare i Sverige, apistan för varroabekämpning utan att ha kunnat konstatera någon resistens. Så slutsatsen från min horisont är LÄS och LÄR.

Fria tankar från
Åke Ferm
än så länge utan kvalster, tror jag, men
det är nu inte mer än 15 km bort.

Ordförandekonferensen

Rapport från ordförandekonferensen i Katrineholm den 20-21 januari 2001.

Detta var första gången som jag som ordförande i Älvsborgs Läns Södra Biodlareförbund fick åka på en ordförandekonferens. Det kändes lite pirrigt, ensam kvinna, blir det bra eller dåligt? Det blev mycket bra.

Konferensens tema var "Fler biodlare i Sverige" hur ska vi komma dit? Detta är något som vi i Länsförbundet först får ta ställning till, därefter följer en ordförandekonferens, där vi träffas alla och diskuterar igenom hur vi ska nå detta eftersträvaransvärda mål, fler biodlare. Jag fick med mej idéer och synpunkter från alla de andra länsförbundsordförandena samt personal från SBR. Frågor som, varför ska man bli biodlare, varför vill vi att fler skall börja med biodling och bli medlemmar i SBR, hur är det med pollineringen i Sverige, där biet spelar en viktig roll, vilka är det som blir biodlare mm. Vi ska ta hjälp av andra organisationer "stjäla deras idéer" och hur vi kan söka pengar. Detta och mycket annat diskuterades.

Med detta slutar jag min lilla redovisning och hoppas på mycket idéer och synpunkter från våra lokalföreningar, så det blir en utvecklande och givande ordförandekonferens, inom Projektet Fler Biodlare.

Irène Jonsson,
ordf i Länsförbundet

Fler Biodlare på gång. Ebba och Hugo.

Rapport från Länsförbundets årsmöte.

Noteringar från Älvsborgs läns södra biodlareförbunds årsmöte, lördagen den 11-3-2000.

Från dagordningen är att nämna under punkt "Val av ordförande till nästa årsmöte", gjordes en "rockad" - ordf. Mats Persson bytte plats med v.ordf. Iréne Jonsson, Hudene. Mats hade redan inför förra årsmötet avböjt återval, men övertalades att stanna ett år till. I år var hans beslut oåterkallerligt. Efter massiv övertalning lovade Iréne, att åtaga sig uppdraget, dock endast för ett år, då Mats lovat stödja henne som v.ordf.

Sekreteraren Stig Högberg, som också av sagt sig omval, ersattes med Anna Åkesson från Ås biodlareförening.

Som ny styrelsemedlem inträder också Sven Bergqvist, Borås sortens biodlareförening, i stället för Glaes-Göran Andersson. Seglora, som avböjt omval.

Förslag till ändring beträffande ombud till årsmötet: Minst 2 ombud från varje lokalförening (i stället för 1/25 medlemmar), annars som tidigare 3/50 medlemmar.

Skall ovanstående träda i kraft, fordras stadgeändring. Beslöts därför att till nästa årsmöte inbjudes ytterligare ett ombud utan rösträtt från lokalförening med mindre än 25 medlemmar.

Förslag beträffande kurser i riksförbundets regi kom från Iréne som trodde att det skulle bli mer populärt att resa på kurs om man var två. Därför föreslog hon att länsförbundet skall sponsra ytterligare 1 medlem förutom den som är uttagen och får sina kostnader betalda. Styrelsen bestämmer hur stor del av kostnaden som skall ersättas.

Vidare föreslog Iréne en resa i sommar till Ultuna, eventuellt subventionerad av länsförbundet.

Vi påmindes om kurs för bitillsyningsmän i Alvesta i Jordbruksverkets regi. Lennart Johansson är ansvarig.

Henrik Johansson från Jordbruksverket informerade om ny zonindelning beträffande varroangrepp. För vår del oroande med ett fall i Mullsjö (Habo). Även Falkenberg har varroangrepp, varför zon 1 kryper närmare!

Henrik Johansson påminde om vikten av att vi anmäler uppställningsplats var tredje år. Av vikt inte bara för sjukdomsbekämpning utan också för skogsbesprutning.

Vidare skall Henrik Johansson vara ordförande i en ny utredning, som skall behandla eko-miljön bland annat biodlingen och dess aspekter såsom binas betydelse för den biologiska mångfalden.

Jag måste erkänna att denna sista punkt, som jag tycker den mest intressanta, behandlades vid frågestunden vid kaffet då det var litet stimmigt och allt gick inte helt fram, varför det vore intressant att höra hur detta arbete framskrider. Kanske en idé att kontakta Henrik Johansson, som var ung, trevlig och en mycket engagerad människa. Han kanske är villig att ställa upp på ett bimöte?! Han verkade angelägen att få tala med biodlare. Kanske om något år när han blir litet mer "varm i kläderna". Han erkände att han var ganska ny i branschen.

Med varma vårhälsningar
Kerstin och Arne Lind

Kerstin delar ut smakprov på honung.
Biodlingens dag i Rävlanda.
Foto: Christer Berntsson

Verksamhetsberättelse år 2000

Verksamhetsberättelse för perioden 1999-10-01 - 2000-09-30.

Styrelsen har bestått av:

Ordförande	Gert Claesson
Vice ordf	Christer Berntsson
Kassör	Monica Selling
Sekreterare	Arnold Andreasson
Ledamot	Helena Hurden
Suppleanter	Jerry Börjesson Leif Olausson

Biåret 2000 började med en bra vår med rikligt med sälg och maskrosor. Sedan följde en ganska regnig sommar med hög medeltemperatur. Resultatet blev en hel del svärmar på värdkanten och en skörd på i snitt cirka 30 kg per samhälle, totalt 4,5 ton för hela föreningen. Andra delar av landet har haft betydligt sämre skördar, även oss närliggande områden.

I år har det varit 100% som lämnat honungsrapport och av de 59 rapporter vi fått in är fördelningen mellan raser så här; 22 biodlare har gula bin, 14 har Buckfast, 13 biodlare har inga bin och övriga har blandras, nordiska eller Crainer-bin.

1999 års årsmöte hölls i Ordenshuset i Töllsjö och det var 22 personer närvarande.

Antalet medlemmar i lokalföreningen som är registrerade hos SBR är 59 stycken. 3 av dessa är familjemedlemmar och 2 är vilande. Dessutom har vi 5 lokala medlemmar.

Styrelsen har haft två möte under verksamhetsåret där årets aktiviteter samt årsmötet planerades. Vi har haft 5 sammankomster och en studieresa i lokalföreningen samt skickat representanter till länsförbundets årsmöte. Förutom vår sedvanliga närvaro på hembygdsdagen i Bollebygd och Biodlingens dag på Gammelgården i Rävlanda så har vi också presenterat föreningen och verksamheten på Strömmadagen i Sätilla. Christer Berntsson är suppleant i länsförbundets styrelse.

Kerstin Rådfors-Lind har lämnat denna rapport från vårmötet den 29 mars: Docent Jan Björkander, Allergologen, Sahlgrenska Univ. Sjukhuset, höll ett mycket intressant och uppskattat föredrag om allergier och överkänslighet. Han började med att tala om biets (och dess släktingars) försvarsapparat - gadden med giftblåsan - och hur man kan bygga upp resistens hos bl.a. biodlare, som blivit överkänsliga för sina "skyddslingar". Hur man sinnrikt skattar bina på sitt gift och hur läkemedelsindustrin sedan tillverkar vaccin av detta substrat.

Efter kaffepaus och lotteri fortsatte föreläsningen på en "högre" nivå och vi kände oss alla som medicine studerande, när Janne på sitt akademiskt humoristiska sätt förklarade, hur vår kropp reagerar mot främmande ämnen och den reaktion som framkallas och hur försvarsmekanismer sätts igång. Fascinerande!

Vid Strömmadagen på Strömma naturbruksgymnasium i Sätilla ställde lokalföreningen upp i samarbete med Marks Härads bf för att informera om biodling och sälja bi-produkter. Bland annat såldes smaksatt honung från Dalarna. Reaktionerna från besökarna var blandade, allt från "...men så kan man väl inte göra med honung..." till "Jättespännande!!!".

I år blev det en studieresa till OGT (den 11 maj). 11 deltagare blev guidade runt på fabriken av Gösta Gustavsson. OGT har tillverkning av rostfria produkter för biodling samt snickeriverkstad och honungshantering. En anpassning man gjort på senare tid är en separat behandling av KRAV-godkänt vax

Första bigårdsträffen var hemma hos Per Andersson den 21 maj. I bigården gjordes utökning och yngeluppflytning. Bra uppslutning, bra väder och snälla bi.

En ny programpunkt för året var en sommarbiträff som genomfördes hos Harry Gunverth i Värred den 23 juli. Mycket bra uppslutning (22 personer), strålade väder, full aktivitet i bigården, visning av nytt fint slungrum och fika med lotteri.

Bollebygds hembygdsdag den 19 augusti genomfördes traditionsenligt. I år fanns det gott om egen honung att sälja men vi har nog tappat en del stamkunder under de år vi haft ont om den varan.

Onsdagen den 23 var det höstmöte och filmkväll. Christer Berntsson hade spelat in en film från bland annat Uno Carlssons bigård i Björboås. Monica Selling berättade om en resa till Läsö (med det speciella Läsö-biet) och vi fick en rapport från länsförbundets senaste möte. Naturligtvis var det fika och lotteri också.

Under Biodlingens dag den 26 augusti såldes det bra med honung, men övriga utställare sviker och det var bara en utställare förutom Rävlandaortens biodlareförening på Gammelgården i Rävlanda.

Vid höstbiträffen den 3 september var vädergudarna inte på vår sida så någon genomgång av Sten Bartons bikupor blev det inte. Trots detta kom det 13 personer och vi hann med ett möte där vi diskuterade invintring, varroaläget, föreningsbigården, framtida kurs i ram- och bottentillverkning samt fick rapport från Biodlingens dag. Ett tips, gör som Sten Barton och sätt föreningens program inom glas och ram.

Sjukdomskommittén låter meddela att någon bisjukdom ej rapporterats inom lokalföreningen. Varroa-kvalstret kryper allt närmare och under året har smitta konstaterats i Surteby-Kattunga och Horreds församlingar i Marks kommun.

Styrelsen lämnar härmed verksamhetsberättelsen för år 2000 till handlingarna, tackar medlemmarna för det gångna verksamhetsåret och önskar ett Gott Nytt Bi-år.

Bollebygd i November 2000
Arnold Andreasson, sekreterare.

Årsmötesprotokoll år 2000

Protokoll fört vid Rävlandaortens biodlareförenings årsmöte den 19 november 2000. Mötet hölls i Åsenstugan, Bollebygds hembygdsgård. Det var 31 personer närvarande.

§ 1

Mötet öppnades och föreningens ordföranden Gert Claesson hälsade alla välkomna till 2000 års årsmöte. Det har tillkommit en del nya under året vilket kan bero på att det varit en bra sommar för oss biodlare. Ett speciellt välkomnande riktades till Irene Jonsson som är Länsförbundets ordförande.

§ 2

Dagordningen godkändes.

§ 3

Kallelsen godkändes.

§ 4

Till att leda dagens förhandlingar valdes sittande ordföranden Gert Claesson, och till mötets sekreterare valdes undertecknad.

Till justeringsmän valdes Lars-Inge Johansson och Gerhard Holgersson.

§ 5

Undertecknad läste upp föregående årsmötets protokoll.

§ 6a

Christer Berntsson redogjorde för årets honungsstatistik. Rapporteringen har i år varit 100 % eftersom man har ringt runt till de som inte själva lämnat rapport. En slutsats man kan dra från året är att skogsbygder har haft bättre resultat än övriga delar.

§ 6b

Styrelsens verksamhetsberättelse för 2000 lästes upp av Monica Selling.

§ 6c

Monica Selling redogjorde för föreningens finanser. Vi är en liten förening och mycket beroende av våra lotterier. Vi har köpt in en del honung till försäljning och har för tillfället ett litet lager. Omsättning och likvida medel som normalt.

§ 6d

Arne Lind och Gustav Gustavsson redogjorde för revisorernas berättelser. De har granskat och godkänt kassaboken. Lagret av honung är dock ej redovisat i räkenskaper.

§ 6e

Styrelsen beviljades ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2000.

§ 7

Årsavgiften för år 2002 fastställdes till 25 kr, och för lokalföreningsmedlemmar 30 kr. Summorna kvarstår från tidigare år.

§ 8a

Information från SBR: Irene kommer att berätta efter mötet.

§ 8b

Information från länsförbundet: Årsprogrammet för 2000 är klart och Christer Berntsson redogjorde för innehållet.

§ 8c

Information från lokalföreningen: -

§ 9a

Angående biträffar; se övrigtpunkten nedan.

§ 10

Till styrelseledamöter valdes:

Ordf. Gert Claesson omval, 1 år

Kassör Monica Selling omval, 2 år
Sekreterare Arnold Andreasson omval, 2 år
Suppl. Leif Olausson omval, 2 år

§ 11

Till revisor valdes: Arne Lind omval, 2 år

§ 12

Som ombud till länsförbundets möten 2001 valdes:

Lars-Inge Johansson, Gerhard Holgersson och Uno Carlsson samt suppleanter Tommy Stevander, Gustav Gustavsson och Monica Selling.

§ 13

Till honungsbedömningskommitté valdes:

Christer Berntsson, Leif Olausson och Sylve Gunvert, samtliga omval.

§ 14

Till korresponderande medlem valdes Christer Berntsson.

§ 15

Val av kontaktmän och tillika sjukdomskommitté:

Rävlandaområdet:	Uno Carlsson,	omval
Hindåsområdet:	Bengt Olausson,	omval
Töllsjöområdet:	Lars-Inge Johansson,	omval
Sättilaområdet:	Leif Olausson,	omval
Hällingsjöområdet 1:	Tommy Stevander,	nyval
Hällingsjöområdet 2:	Bo Berglund,	omval
Bollebygdsområdet 1:	Gert Claesson,	omval
Bollebygdsområdet 2:	Sigge Bodén,	omval

§ 16

Till valberedningen valdes Uno Carlsson, nyval 3 år.

§ 17

Vaxrens ska lämnas in till Åkes Foder i Rävlanda. Bengt Olausson ombesörjer transporten.

§ 18

Övriga frågor:

- Vi diskuterade en kurs i ramtillverkning och varroabottnar. Leif Olausson har tillgång till ramvirke och vi kan få tillgång till skolans slöjdsal. Vi väntar till våren och kontaktar medlemmarna.
- Uno Carlsson har planerat ett möte i sjukdomskommitten den 26 november. En kartläggning av uppställningsplatser för bin måste ske och det är endast 10 personer som rapporterat detta till länsstyrelsen.
- Irene Jonsson (Länsförbundet) har planer på att genomföra en inventering i hela Västra Götaland. Vi inom föreningen är positiva till detta initiativ.
- Mats Persson (Marks bs) poängterade att anmälningsplikten är viktig.
- Förslag på program för år 2001:
  - Värmöte sista onsdagen i mars. Mats Persson om Varroa.
  - Vårbiträff hos familjen Olsson.
  - Länsförbundet planerar att genomföra en resa.
  - Mats Persson informerade om varroaläget och om hur diagnostik går till.

§ 19

Förhandlingarna avslutades och ordföranden tackade deltagarna för visat intresse.

Bollebygd i December 2000.

Arnold Andreasson, sekreterare.

Justeras:

Lars-Inge Johansson

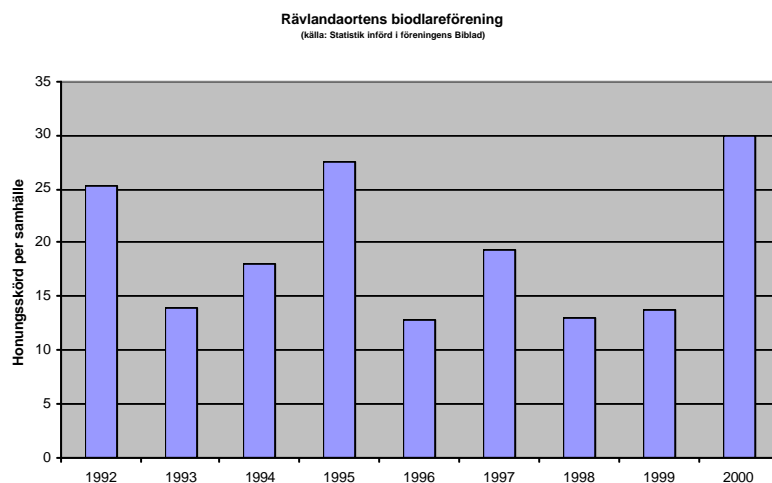
Gerhard Holgersson

PS. Originalen till detta protokoll återfinns i föreningens protokollbok.

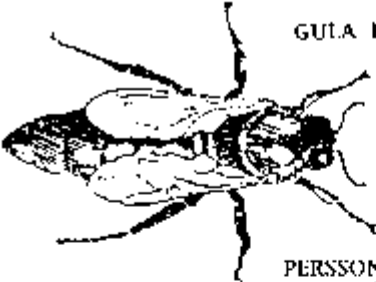
Statistik för år 2000

Antal medlemmar	59 st (+ 5 lokala medlemmar).
Antal lämnade rapporter:	59 st.
Invintrade samhällen:	140 föregående höst, 161,5 denna höst.
Vinterförluster:	7 samhällen.
Svärmar:	49 st.
Vandring:	0 samhällen.
Honungsskörd:	4 508 kg.
Socket-åtgång:	1802,5 kg.
Bifor-åtgång:	576 kg.
Biraser:	1 medlem har Nordiska, 22 medlemmar har Gula (italienska), 1 medlem har Crainer, 14 medlemmar har Buckfast, 9 medlemmar har annan ras/blandras.
Antal samhällen:	1 medlem har 11-20 samhällen 8 medlemmar har 6-10 samhällen 18 medlemmar har 3-5 samhällen 20 medlemmar har 1-2 samhällen 13 medlemmar har 0 samhällen.
Honungsskörd:	30 kg per övervintrat samhälle.

Här följer lite statistik på honungssköörden de senaste nio åren. Observera att inrapporteringen har varierat under dessa år och detta endast är en sammanställning över inlämnade rapporter:

Gynna våra sponsorer:

GULA BIDROTTNINGAR

Under säsongen kommer vi att leverera bidrottningar i mån av tillgång. Erlägrade, stattnsparerade eller inseminerade. Märkta och vingsklippna.

PERSSENS BIGÅRD SKENE
Tel 0320-40007

QuackData

MARKS Bf & SNICKERF

Eget snickeri - Låga priser

Sallader även ljusmassa och ljusvekar
Varroabottnar tillverkas på beställning

Öppetider: Månd. Onsd, Fred 17-20
Lördag 10-13. Övriga tider: Ring först!
HEDE, 510 27 SÅTILA
Telefon 0301- 426 20

Omslaget

Bild från sommarträffen hos Harry Gunverth i Värred den 23 juli 2000.
Övre raden från vänster: Harry G, Sten B, Kerstin R-L, Christer B, Sten A, Marianne O, Hugo C, Karin O, Sylve G, Bengt O, Uno C, Rudolf O, Mats Persson (Marks bf), Åke Friberg (Marks bf). Främre raden: Gunilla G-A, Ebba A, Leif O, Gerhard H, Lars-Inge J, Arne L, Per A.
Foto: Arnold Andreasson